

Sygn. akt VIII Ca 137/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 czerwca 2013 r.

Sąd Okręgowy w Toruniu VIII Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Rafał Krawczyk (spr.)
Sędziowie:	SSO Hanna Matuszewska SSO Ilona Dąbek
Protokolant:	st. sekr. sądowy Izabela Bagińska

po rozpoznaniu w dniu 29 maja 2013 r. w Toruniu

na rozprawie

sprawy z powództwa **małoletniego P. S. działającego przez matkę J. S.**

przeciwko **Ł. S.**

o podwyższenie alimentów

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Wąbrzeźnie

z dnia 14 grudnia 2012 r.

sygn. akt III RC 107/11

1. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie 1 (pierwszym), 3 (trzecim), 4 (czwartym), 5 (piątym) w ten sposób, że powództwo oddala oraz nie obciąża małoletniego powoda P. S. kosztami procesu,

2. nie obciąża małoletniego powoda kosztami procesu za instancję odwoławczą.

Sygnatura akt: VIII 137/13

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Wąbrzeźnie wyrokiem z dnia 14 grudnia 2012 r. w sprawie z powództwa mał. P. S. działającego przez matkę J. S. przeciwko Ł. S. o podwyższenie alimentów:

- podwyższył rentę alimentacyjną płatną przez pozwanego na rzecz mał. powoda do kwoty po 1100 zł miesięcznie w miejsce renty alimentacyjnej ustalonej wyrokiem Sądu Okręgowego w Toruniu z dnia 21 czerwca 2010 r. w sprawie I C

1388/09 w kwocie 1000 zł, płatnej do rąk jego matki J. S. do dnia 15 – tego każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami na wypadek zwłoki, poczynając od dnia 20 czerwca 2011 r.,

- oddalił powództwo w pozostałej części,
- nie obciążył pozwanego kosztami sądowymi,
- zasądził od pozwanego Ł. S. na rzecz powoda kwotę 615 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa adwokackiego,
- nadał wyrokowi w punkcie I rygor natychmiastowej wykonalności.

Małoletni powód wniósł o podwyższenie alimentów z kwoty 1000 zł do kwoty 1500 zł miesięcznie, z argumentacją o konieczności zapewnienia odpowiednich warunków bytowych dorastającemu powodowi.

Sąd Rejonowy ustalił, że matka powoda i pozwany byli małżeństwem, które zostało rozwiązane przez rozwód i mają z tego związku jednego syna P., na którego pozwany zobowiązany jest płacić z mocy wyroku Sądu Okręgowego w Toruniu z dnia 21 czerwca 2010 r. wydanego w sprawie I C 1388/09 alimenty w kwocie 1.000 zł. miesięcznie.

Powód P. S. ma (...), uczęszcza do II klasy szkoły podstawowej. Jest dzieckiem zdrowym, z tym, że chorował na uszy i miał operację, często chodzi do dentysty gdyż spadł ze schodów i miał wybite zęby oraz nosi okulary. Nie ponosi on żadnych kosztów leczenia. Jest dzieckiem zdolnym, uczęszcza na dodatkowe zajęcia z języka polskiego i angielskiego oraz matematyki. Uczęszcza także regularnie na basen. Wydatki na jego wyposażenie do szkoły wynoszą 150 - 200 zł miesięcznie, nadto dochodzą opłaty za basen, ubezpieczenie i radę pedagogiczną oraz opłacenie zajęć dodatkowych.

Wymienione wydatki na zakup jego odzieży, wyżywienia oraz pomocy naukowych a więc usprawiedliwione potrzeby wynoszą w ocenie matki J. S. ponad 2.000 zł. miesięcznie.

Matka powoda J. S. ma(...)lat, posiada wykształcenie wyższe, jest zdrowa i po rozwodzie jest osobą samotną. Pracuje jako nauczycielka w szkole podstawowej gdzie zarabia 1.700 - 1.800 zł miesięcznie, nadto otrzymuje dodatek świąteczny i wakacyjny po 600 - 800 zł. i trzynastkę. Zamieszkuje wraz z synem w mieszkaniu w starym budownictwie, znajdującym się w domu jej kuzynki. Przeprowadziła jego kapitalny remont na który zaciągnęła kredyt w kwocie 38.000 zł i spłaca go kwotą 910 zł miesięcznie. Za mieszkanie opłaca czynsz w kwocie 120 zł miesięcznie. Opłaca nadto za energię elektryczną kwotę 140 - 210 zł co dwa miesiące i miesięcznie 147 zł za internet i telewizję, oraz za wywóz śmieci i wodę kwotę 30 zł miesięcznie. Jest właścicielem samochodu osobowego, który kupiła za 8.200 zł.

Pozwany Ł. S. ma (...) lata i posiada wykształcenie zawodowe. Po rozwodzie jest samotny i nie ma nikogo na utrzymaniu. Od 2004 r. przebywa w I. gdzie pracuje w hotelu w K. jako pomoc kuchenna. Zarabia w zależności od pory roku 1.280 - 1.400 euro miesięcznie. Po za sezonem pracuje jedynie dwa dni w tygodniu i wówczas zarabia 720 euro, wówczas dostaje również dodatek socjalny w kwocie 90 euro tygodniowo. Pozwany jest zdrowy i zamieszkuje w wynajętym wspólnie z kolegą mieszkaniu za które płaci kwotę 350 zł miesięcznie - jest to opłata za mieszkanie jednej osoby łącznie z ogrzewaniem i energia elektryczną. Płaci nadto za internet 35 euro miesięcznie. Koszty jego bieżącego utrzymania wynoszą 300 - 400 euro miesięcznie.

Sąd Rejonowy stwierdził, że od czasu ustalenia alimentów przez Sąd w dotychczasowej wysokości minęło 2,5 roku, a w okresie tym zaszła istotna zmiana stosunków po stronie małoletniego powoda. Sąd I instancji w szczególności stwierdził, że wzrosły potrzeby powoda co wynika z faktu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej. Nadto jest oczywistym, że potrzeby jego rosną stosownie do wieku, co przejawia się większym spożyciem żywności, koniecznością zakupu nowej, z reguły nieco droższej odzieży.

Sytuacja materialna matki powoda i pozwanego w okresie tym w zasadzie nie uległa zmianie i jest dobra.

Mając na uwadze całokształt okoliczności sprawy Sąd Rejonowy uznał, że na pozwanym spoczywa obowiązek ponoszenia większej części kosztów utrzymania małoletniego powoda albowiem uzyskuje dochody, które po

odliczeniu kosztów utrzymania, przewyższają minimum o 50 % dochody matki powoda, na której to nadto spoczywa całokształt osobistych starań o utrzymanie i wychowanie dziecka.

Jednocześnie Sąd Rejonowy uznał, że koszty utrzymania małoletniego powoda nie odbiegają od kosztów utrzymania dzieci w jego wieku, wychowywanych przez rodziców pracujących i otrzymujących zarobki ponad średnią płacę krajową, mogą więc wynosić maksymalnie 1.500 - 1.600 zł miesięczne. Stąd też w ocenie Sądu I instancji kwoty podane przez matkę powoda są stanowczo zawyżone.

Mając na uwadze całokształt powołanych okoliczności Sąd I instancji stwierdził, że zasadne będzie podwyższenie alimentów na rzecz mał. powoda do kwoty 1100 zł miesięcznie, co będzie także odpowiadać możliwościom zarobkowym i majątkowym pozwanego.

Apelację od powyższego wyroku złożył pozwany, zaskarżając go w całości i wnosząc o jego zmianę poprzez oddalenie powództwa w całości, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania. Skarżący podkreślił, że sam fakt, iż pracuje w I. nie powoduje, iż jest człowiekiem zamożnym; ponosi bowiem wydatki związane z utrzymaniem za granicą, natomiast nie uzyskuje przez cały rok wynagrodzenia w stałej wysokości – poza sezonem jest ono o połowę niższe (pracuje w hotelu jako pomoc kuchenna). Jednocześnie pozwany zauważył, że przy ustaleniu alimentów w poprzedniej wysokości wzięto już pod uwagę fakt, że mał. powód rozpocznie obowiązek szkolny.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy w szczególności przychylił się do zarzutu pozwanego błędnego ustalenia przez Sąd Rejonowy, że usprawiedliwione potrzeby mał. powoda ulegały zwiększeniu w sposób uzasadniający podwyższenie alimentów, a pozwany posiada możliwości zarobkowe i majątkowe, aby łożyć na rzecz mał. powoda alimenty w kwocie wyższej.

W ocenie Sądu Okręgowego dokonane w tym zakresie przez Sąd Rejonowy ustalenia faktyczne i określone na ich podstawie prawne konsekwencje nie znajdowały oparcia w materiale dowodowym sprawy.

Co prawda należy podzielić uwagi Sądu I instancji na temat bezwzględności charakteru obowiązku alimentacyjnego określonego w art. 133 §1 kro, jako wynikającego z ogólnego obowiązku rodziców "troszczenia się o fizyczny i duchowy rozwój dziecka" (art. 96 kro). Niemniej treść zobowiązania alimentacyjnego reguluje całokształt okoliczności określających tak sytuację uprawnionego jak też zobowiązanego, o czym stanowi art. 135 kro. Z treści art. 135 §1 kro wynika zaś, że o zakresie świadczenia alimentacyjnego decydują w takim samym stopniu usprawiedliwione potrzeby uprawnionego i zarobkowe oraz majątkowe możliwości zobowiązanego.

W ocenie Sądu Okręgowego koszty utrzymania mał. powoda z pewnością uległy zmianie choćby ze względu na upływ czasu między pierwotnym orzekaniem o alimentach a chwilą obecną. Niemniej zasady doświadczenia życiowego nie pozwalają na przyjęcie, że wydatki mał. powoda, uległy zwiększeniu w sposób wskazujący na potrzebę podwyższenia alimentów. Podkreślić tu należy przede wszystkim, że z utrzymaniem mał. powoda nie wiążą się żadne nadzwyczajne wydatki, zaś okoliczność ponoszenia wydatków związanych z obowiązkiem szkolnym powoda została już wzięta pod uwagę przy pierwotnym ustaleniu wysokości obowiązku alimentacyjnego, jak słusznie podkreślił pozwany. Powód objęty jest zaś nadal obowiązkiem wczesnoszkolnym.

Jednocześnie możliwości zarobkowe i majątkowe pozwanego nie pozwalają na przyjęcie, że jest on w stanie obecnie łożyć na utrzymanie mał. powoda alimenty w kwocie wyższej aniżeli 1000 zł. Nie może być tu miarodajną sama okoliczność, że pozwany zarabkuje za granicą, jako że również tam zamieszkuje i ponosi koszty utrzymania. Należy natomiast zauważyć, że wynagrodzenie uzyskiwane przez pozwanego (ok. 1200 – 1400 euro) nie jest wysokie w odniesieniu do kosztów utrzymania za granicą (ok. 785 euro), a poza sezonem letnim jest ono jeszcze o połowę niższe. Pozwany z uwagi na stan swego zdrowia musi często korzystać z pomocy lekarskiej, z uwagi na co ponosi

dodatkowe koszty. Sąd Okręgowy oczywiście w całości podziela ustalenia dokonane przez Sąd Rejonowy, że pozwany jako ojciec dziecka powinien w pełny sposób uczestniczyć we wszystkich kosztach jego utrzymania. Niemniej pozwany znajduje się obecnie w dość trudnym położeniu życiowym (chciałby wrócić do kraju, ale boi się że nie znajdzie pracy), a obciążenie alimentacyjne nie może prowadzić do stanu ubóstwa zobowiązanego.

Wobec powyższego Sąd Okręgowy w oparciu o art. 386 §1 kpc zmienił zaskarżony wyrok, oddalając powództwo. O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 102 kpc.